

PERINPOHJAINEN TAPPIO

Korean salmen meritaistelu on vetänyt puoleensa koko maailman poliittisen lehdistön huomion. Ensin tsaarihallitus yritti salata uskollisilta alamaisiltaan karvaan totuuden, mutta pian vakuuttui tämän yrityksen toivottomuudesta. Koko Venäjän laivaston perinpohjaista tappiota olisi kuitenkin ollut mahdoton salata.

Viimeisen meritaistelun poliittista merkitystä arvioitaessa joudutaan toistamaan se, mitä sanoimme „Vperjod” lehden 2. numerossa * Port Arthurin kukistumisesta. Tsaarin Venäjän täydellinen sotilaallinen romahdus oli jo silloin ilmeinen, mutta Itämeren eskaaderi synnytti vielä venäläisissä patrioteissa toiveen kipinän. Kaikki käsittivät, että sodan lopputulos riippuu jommankumman puolen voitosta merellä. Itsevaltius näki, että sodan onneton loppu on samaa kuin „sisäisen vihollisen” voitto, s.o. vallankumouksen voitto. Sen vuoksi kaikki pantiin yhden kortin varaan. Satoja miljoonia ruplia tuhlatiin Itämeren eskaaderin kiireelliseen lähettämiseen. Sieltä täältä haalittiin kokoon miehistö, kiireellisesti lopetettiin viimeiset sota-aluksien valmistelut purjehdukseen, näiden aluksien lukumäärää suurennettiin ottamalla uusien ja voimakkaiden panssari-laivojen lisäksi „vanhoja kirstuja”. Suuri armada,—yhtä isokokoinen, yhtä jyrävä, järjetön, voimaton ja luonnoton kuin koko Venäjän imperiumi,—lähti matkalle käyttäen tavattoman suuria rahasummia hiileen ja ylläpitoon,

* Ks. tätä osaa, ss. 33—41. *Toim.*

herättäen yleistä ivailua Euroopassa, eritoten sen loistavan voiton jälkeen, jonka se sai kalastusveneistä rikkomalla törkeästi kaikkia neutraliteetin tapoja ja vaatimuksia. Vaatimattomimpienkin laskelmien mukaan tämä armada maksoi noin 300 miljoonaa ruplaa, ja sen lähettäminen tuli maksamaan 100 miljoonaa ruplaa,— kaikkiaan *400 miljoonaa ruplaa* on viskattu tähän tsaarin itsevaltiuden viimeiseen sotilaalliseen panokseen.

Viimeinenkin panos on nyt menetetty. Sitä odottivat kaikki, muttei kukaan ajatellut, että Venäjän laivaston tappio tulisi olemaan noin raskas ja perinpohjainen tappio. Venäjän laiva-armada syöksyi kuin raakalaiset päätä pahkaa Japanin laivaston kimppuun, joka on aseistettu mainiosti ja varustettu kaikilla uusilla puolustusvälineillä. Kaksipäiväinen taistelu,— ja Venäjän kahdestakymmenestä sota-aluksesta 12—15 tuhantisine miehistöineen upotettiin ja tuhottiin kolmetoista, neljä otettiin vangiksi ja vain yksi („Almaz”) pelastui ja saapui Vladivostokiin. Suurin osa miehistöstä tuhoutui, „itse” Rozhdestvenski ja hänen lähin apulaisensa Nebogatov otettiin vangiksi, mutta koko Japanin laivasto suoriutui taistelusta vahingoittumattomana menettäen kaiken kaikkiaan kolme hävittäjäalusta.

Venäjän sotalaivasto on lopullisesti tuhottu. Sota on lopullisesti hävitty. Venäjän sotajoukkojen täydellinen karkottaminen Mantshuriasta, se, että japanilaiset anastavat Sahalinin ja Vladivostokin, on nyt vain ajan kysymys. Edessämme ei ole vain itsevaltiuden sotilaallinen tappio, vaan sen täydellinen sotilaallinen romahdus.

Jokainen uusi isku, jonka japanilaiset antavat, tekee niin Euroopalle kuin koko Venäjän kansallekin yhä selvemmäksi sen, että tämä romahdus merkitsee tsarismien koko poliittisen järjestelmän romahdusta. Kaikki nousee itsevaltiutta vastaan,— niin suur- ja pikkuporvariston loukattu kansallinen itserakkaus kuin armeijan kiihtynyt ylpeyskin, niin se katkeruus, jonka on aiheuttanut kymmenien ja satojen tuhansien nuorten ihmisten menetys järjettömässä sotaseikkailussa, kuin suuttumus senkin johdosta, kun kavalletaan satoja miljoonia kansan varoja, niin kiertämättömän finanssivararikon ja tällaisen sodan seurauksena olevan pitkäaikaisen talouspulan pelko kuin peloittavan kansanvallankumouksen aiheuttama kauhukin, vallankumouksen,

jonka (porvariston mielestä) tsaari olisi voinut ehkäistä ja joka hänen olisi pitänyt ehkäistä tekemällä ajoissa „järkeviä” myönnytyksiä. Kasvaa ja laajenee rauhan vaatimus, liberaalinen lehdistö on kiihdyksissään, yksinpä maltillisimmatkin ainekset, sellaiset kuin „shipovilaista” suuntaa kannattavat maanomistajat, alkavat uhkailla, yksinpä lakeijamainen „Novoje Vremjakin” vaatii kansanedustajien viipymätöntä koollekutsumista.

Euroopan porvaristo, tuo tsaarivallan varmin tuki, alkaa myös kadottaa kärsivällisyytensä. Sitä peloittaa kiertämätön uudelleenryhmittyminen kansainvälisissä suhteissa, nuoren ja vereksen Japanin kasvava mahti, sotilaallisen liittolaisen kadottaminen Euroopassa. Sitä huolestuttaa niiden miljardien kohtalo, jotka se on jalomielisesti lainannut itsevaltiudelle. Sitä huolestuttaa vakavasti Venäjän vallankumous, joka liiaksi kiihoittaa Euroopan proletariaattia ja uhkaa vallankumouksen maailmanpalolla. Tsarismia kohtaan tuntemansa „ystävyyden” nimessä se vetoaa tsarismiin järkevyyteen, puolustaa päättäväisesti rauhan välttämättömyyttä — rauhaa japanilaisten kanssa ja rauhaa Venäjän liberaalisen porvariston kanssa. Eurooppa ei sulje laisinkaan silmiään siltä, että rauha Japanin kanssa voidaan ostaa nyt vain kovin kalliilla hinnalla, mutta se laskelmoi selväjärkisesti ja asiallisesti, että jokainen uusi sotakuukausi maan ulkopuolella ja vallankumouskuukausi sisällä korottaa kiertämättä tuota hintaa ja lisää sellaisen vallankumouksellisen purkauksen vaaraa, joka pyyhkäisee pois koko „myönnytys”-politiikan kuin hiekkajyväsien. Eurooppa käsittää, että itsevaltiuden on hirveän vaikea, miltei mahdoton nyt enää pysähtyä, — se on mennyt liian pitkälle, ja niinpä se, tuo porvarillinen Eurooppa, yrittää rauhoittaa sekä itseään että liittolaistaan ruusuisilla unelmilla.

Näin kirjoittaa esimerkiksi Ranskan patrioottisen porvariston „Le Siècle” * lehti Cornély'n kirjoituksessa, jonka otsikkona on „Erään sankaritaistelun loppu”: „Nyt kun venäläiset on lyöty merellä useiden maataisteluissa kärsittyjen tappioiden jälkeen, heidän hallituksensa velvollisuudeksi jää rauhan solmiminen ja sotavoimiensa uudelleenjärjestäminen. Omien tavoitteidensa vuoksi tai oman

* — „Vuosisata”. *Toim.*

turvallisuutensa tarkoituksessa seikkailijahallitukset ovat joskus pakoitettuja vetämään sotaan niitä kansoja, joita ne hallitsevat. Ja koska tällaisten hallitusten panoksena taistelussa voiton puolesta on itse niiden olemassaolo, niin ne vaativat kansoiltaan yhä uusia uhreja ja vievät niitä siten lopullista tuhoa kohti. Sellainen oli Ranskassa kahden keisarikuntamme historia. Sellainen olisi ollut kolmannenkin keisarikunnan historia, jos meillä olisi onnistuttu se luomaan.

Päinvastoin, Venäjän hallituksen asema ei ole lainkaan sellainen; sen juuret ulottuvat syväälle Venäjän kansan keskuuteen, ja yhteiset onnettomuudet eivät erota hallitusta ja kansaa toisistaan, vaan liittävät niitä vain lujemmin toisiinsa. Voitettu Caesar ei ole enää Caesar. Onneton tsaari voi jäädä pyhäksi ja suosituksi tsaariksi”.

Voi sentään! Shovinistisen ranskalaisen kauppiaan kehuskelu on „jo liian ilmeistä”, hänen vakuuttelunsa, ettei sota muka ole erottanut Venäjän hallitusta ja kansaa toisistaan, ovat siksi suuressa ristiriidassa yleisesti tunnettujen tosiasiain kanssa, että ne herättävät hymyilyä ja näyttävät naiivilta ja viattomalta viekkaudelta. Varoittaakseen ystävänsä ja liittolaisiaan, Venäjän itsevaltiasta, kiertämättömästä romahduksesta, jota kohti tämä kulkee sokeasti ja itsepäisesti niin kuin todellinen „Caesar”, ranskalainen porvari vakuuttaa hellästi tälle Caesarille, että hänen ei pidä olla toisten keisarien kaltainen, että hänellä on vielä toinen, parempi ulospääsy. „Se uskotaan, jota toivotaan”. Ranskalaisen porvariston tekee niin kovasti mieli omata mahtava liittolainen — tsaari, että se tuudittaa itseään uneen romanttisella tarinalla onnettomuudesta, joka liittää lujasti Venäjän kansan tsaariin. Hra Cornély ei tietysti itsekään usko vakavissaan tähän tarinaan, — sitä vähemmän meidän toimittaa ottaa sitä vakavalta kannalta.

Seikkailijahallituksia eivät ole ainoastaan keisarien hallitukset, vaan vanhimmankin hallitsijasuvun mitä laillisimpain monarkkien hallitukset. Venäjän itsevaltiudessa, joka on jäänyt historiasta jälkeen kokonaisen vuosisadan, on enemmän seikkailijaa kuin kummassakaan Ranskan keisarikunnassa. Itsevaltiut on nimenomaan seikkailijan tapaan syössyt kansan järjettömään ja häpeälliseen sotaan. Itsevaltiuden edessä on nyt ansaittu loppu. Sota on paljastanut kaikki sen mätäpaiseet, paljastanut sen koko mädän-

näisyyden, osoittanut sen täydellisen eristyneisyyden kansasta, murskannut keisariherruuden ainoat tukipylväät. Sota on ollut pelottava tuomioistuin. Kansa on jo julistanut tuomionsa tälle ryövärien hallitukselle. Vallankumous panee tämän tuomion täytäntöön.

„Proletari“ № 3,
kesäkuun 9
(toukokuun 27) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari“ lehdessä
tekstin mukaan